

1. Naděje a víra patří k sobě 12:30

Víra, aby zůstala živou vírou, potřebuje jako stálou korigující společnici pochybnost (a pochybování, aby nezavedlo do bažin zatrpklé absolutní skepse, zas potřebuje víru). Podobně je důležité, aby se takto vzájemně doprovázely a korigovaly víra a naděje. Pokud by víra zapomněla, že její předmět setrvává v oblaku tajemství, do něhož smí vystoupit jen naděje, mohla by se stát ideologií, prodavačkou „jistot“. Jsou chvíle, kdy víra je těžká, tehdy však jí naděje razí a ukazuje cestu.

2. Jóbův spor s Bohem 13:25

Kdyby Bible neobsahovala už vůbec nic kromě Knihy Jób, byla by pro mne stále Knihou knih; byla by mi Slovem Božím, přinášejícím mi víc světla než všechna posvátná Písma náboženských dějin, která jsem během svého života poznal. Je to však zvláštní světlo: spíše oslepuje, než osvětluje; celá ta kniha spíše zahlcuje otázkami, než by uklidňovala odpověďmi, spíš zneklidňuje propastí tajemství, než aby stavěla na skálu jistoty.

3. Od povrchu k hloubce 4:24

Kdybych nemeditoval, nemodlil se, kdybych vůbec nevěděl o Bohu, možná by se můj život zas až tolik nezměnil, možná bych nemusil být nutně horším nebo méně šťastným člověkem. Aby byl někdo slušným člověkem, nemusí být nutně věřícím. Ale o co bych určitě přišel, je ono uvědomění si a prožití nejen toho, že život není samozřejmostí, nýbrž darem, ale i toho, že není „monologem“, nýbrž může být dialogem. Ano, právě v modlitbě se život výslovně stává dialogem. A život, prožívaný jako dialog, jako souhra naslouchání a odpovídání, se sám mění v modlitbu.

4. Bůh jako paměť 11:29

Neznamená naděje na věčnost, která je součástí křesťanské naděje, prostě ujištění, že až vyhasne vzpomínka na nás v mysli posledního člověka, který nás osobně znal či o nás slyšel, přesto zůstaneme uloženi v paměti, která nevyhasíná, v paměti, které říkáme Bůh? Ano, tak věřím a tak vyznávám, když už se mi zdá, že o tom, co je za branou smrti a za branou dějin, nedokážu nic vědět a nic říci: Bůh je ta láska, která mi říká: Jsi v hloubce mé paměti uložen navěky.